

**Către: Ministerul Energiei
Domnului Ministru**

Punct de vedere

privind Strategia energetică a României 2019-2030, cu perspectiva anului 2050

Documentul programatic supus dezbaterii publice „**Strategia Energetică a României 2019-2030, cu perspectiva anului 2050**”, are opt obiective strategice fundamentale (OSF). Ne vom referi în continuare numai la cele care au relevanță pentru domeniul de activitate al societăților de servicii energetice (ESCO) pe care ESCOROM le reprezintă.

OSF.1. Energie curată și eficiență energetică – conținutul acestui obiectiv este strict declarativ. Este necesar să fie completat cu:

- practicile de protecția mediului pe care guvernul se obligă să le respecte;
- justificarea țăintelor naționale pe care guvernul și le asumă, în discordanță cu recomandările CE;
- argumentarea sintagmei “dezvoltarea sistemului energetic va asigura eficiența energetică”.

Pentru realizarea OSF 1, este esențială îmbunătățirea cadrului legislativ din România cu reglementari pentru promovarea și facilitarea implementării măsurilor de eficiență energetică, în mod deosebit prin crearea unui model de contract de servicii de performanță energetică (EPC), care să încurajeze dezvoltarea companiilor de tip ESCO și valorificarea potențialului lor în special în sectorul public.

Suținerea măsurilor necesare pentru creșterea eficienței energetice, suplimentar față de efectele directe (reducerea intensității energetice și a consumului specific, reducerea GES), va avea și beneficii cum ar fi crearea de noi locuri de muncă pentru specialiști cu nivel de pregătire universitară și dezvoltarea ramurilor industriale care produc sistemele tehnice eficiente necesare (echipamente, instalații, instrumentație de măsurare și sisteme de monitorizare etc.). Rezultate durabile în această direcție pot fi obținute doar prin crearea cadrului legislativ necesar funcționării companiilor de tip ESCO, care furnizează servicii integrate de eficiență energetică (proiectare- implementare-operare-monitorizare).

Măsuri și acțiuni pentru realizarea OSF 1:

(OP1) MIX ENERGETIC DIVERSIFICAT ȘI ECHILIBRAT – nu se menționează nimic despre sursele regenerabile de energie pentru producerea de energie termică; se menționează atragerea de investiții private fără a se preciza care sunt acelea și cum vor fi ele atrase.

(OP10) CREȘTEREA EFICIENȚEI ENERGETICE PE ÎNTREG LANȚUL VALORIC AL SECTORULUI ENERGETIC - se menționează necesitatea definirii clare a conceptului de „**eficiență energetică**”. Este necesară și definirea clară a conceptului de „**servicii de eficiență energetică**” în același sens precizat de strategie, al creșterii randamentelor și reducerii pierderilor, în condițiile creșterii economice și a consumului.

OSF.2. Asigurarea accesului la energie electrică și termică pentru toți consumatorii. Din prezentarea acestui obiectiv rezultă faptul că se acordă în continuare o atenție maximă dezvoltării în continuare a sectorului energiei electrice, în timp ce pentru sectorul energiei termice, puternic deteriorat în ultimii ani, se are în vedere în special „stabilirea principiilor care vor sta la baza modului în care se va asigura încălzirea în mediul urban, dar și implementarea unor politici care să stabilească alternative pentru mediul rural”. Considerăm că această abordare este greșită și în contradicție cu enunțul OP II.2, dar și cu obiectivul strategic fundamental 3. Protecția consumatorului vulnerabil și reducerea sărăciei energetice. Dacă pentru următorii 30 de ani se are în vedere doar stabilirea de principii și de politici la nivel central care să stabilească alternativele pentru mediul rural, strategia se află și în contradicție cu Viziunea enunțată, aceea de a încuraja creșterea consumului intern în condiții de eficiență energetică. Strategia constată faptul că în ultimii 20 de ani sistemele centralizate de alimentare cu energie termică s-au confruntat cu debranșări masive ale consumatorilor, o mare parte dintre ele fiind în acest moment închise, iar consumatorii lor au ales soluții individuale de încălzire dar omite să spună ca alternativa aleasă (chiar și în blocuri de locuințe) a fost de foarte multe ori aceea de a arde lemne de foc în sobe.

Măsuri și acțiuni pentru realizarea OSF 2:

(OP10) CREȘTEREA EFICIENȚEI ENERGETICE PE ÎNTREG LANȚUL VALORIC AL SECTORULUI ENERGETIC – este necesară definirea clară a biomasei și a lemnului de foc pentru încălzirea locuințelor, în scopul diferențierii celor două resurse, prevenirii distrugerii pădurilor și favorizării investițiilor.

OSF.3. Protecția consumatorului vulnerabil și reducerea sărăciei energetice este de asemenea un obiectiv imposibil de atins în condițiile în care se preferă investiții în tehnologii depășite, cu eficiență scăzută și cu un nivel ridicat al emisiilor, pentru care Strategia nu prezintă nici un fel de justificare/argumentare tehnico-economică.

OSF.4. Piețe de energie competitive, baza unei economii competitive – statul român, prin guvernul său, își asumă rolul de elaborator de politici, de reglementator, de garant al stabilității sistemului energetic și de investitor. În acest rol, guvernul a eșuat să creeze cadrul reglementarilor legislației necesare dezvoltării industriei ESCO, deși aceasta este impus încă din 2012 prin Directiva 27 UE privind eficiența energetică. Acest obiectiv a eșuat din nou recent, el fiind asumat în Proiectul Planului Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice 2021-2030 prin (OP9) CREȘTEREA EFICIENȚEI ENERGETICE, unde se precizează că termenul pentru Elaborarea cadrului de reglementare privind funcționarea companiilor de tip ESCO și a contractelor de performanță energetică este: T2 2019, evident depășit.

Asigurarea resurselor financiare pentru derularea programelor de investiții

Strategia enumeră surse de finanțare potențiale necesare pentru modernizarea și re tehnologizarea sistemului energetic românesc în următorii 15 ani printre care și „*scheme de investiții precum cele de tip ESCO pentru creșterea eficienței energetice a imobilelor*”. Este de remarcat aici faptul că societățile de tip ESCO nu beneficiază de cadrul legislativ necesar

funcționarii în sectorul public și că activitatea acestor societăți nu se limitează la creșterea eficienței energetice a imobilelor ci au în vedere toate aspectele legate de creșterea eficienței energetice în orice domeniu de activitate în care se consumă energie.

Concluzii

Obiectivele Strategiei nu pot fi realizate dacă se subordonează proiectelor de investiții strategice de interes național care nu prezintă garanția protecției mediului de-a lungul duratei lor de viață, nici producerea energiei în condiții de eficiență energetică și nici atingerea obiectivelor privind creșterea ponderii energiei regenerabile la cel puțin 34% în anul 2030 și un nivel zero absolut al emisiilor de gaze cu efect de seră până în anul 2050 (recomandate de CE) comparativ cu ținta asumată prin Strategie, de 27,9% în anul 2030.

Se observă lipsa unei viziuni concrete în ceea ce privește sursele regenerabile de energie, al căror potențial este neglijat, strategia limitându-se la inventarierea lor, fără a fi prevăzute direcții de acțiune pentru valorificare. Strategia se limitează în a face constatări de tipul: „Energia geotermală are un potențial relativ scăzut la nivel național, însă ar putea acoperi o parte considerabilă a cererii de energie pentru încălzire în unele localități” sau „O bună parte a locuințelor individuale din România și-ar putea asigura o parte a necesarului de apă caldă prin utilizarea panourilor solare termice” sau „ar putea fi luate în considerare și pompe de căldură” – fără ca potențialul acestora să fie evaluat și se traducă în definirea de acțiuni pentru creșterea ponderii SRE în mixul energetic al României.

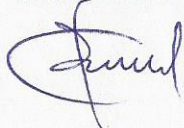
În ceea ce privește implementarea măsurilor necesare de către companii de tip ESCO pentru creșterea ponderii SRE în mixul energetic al țării, statul român are responsabilitatea definirii cadrului legislativ pentru ca sa se asigure fezabilitatea lor, prin introducerea unui model de contract-cadru de tip CPE (Contract de Performanță Energetică) și a altor reglementari conexe. În acest sens, Strategia nu își asuma obiective clare.

Referitor la eficiența energetică, raportul ANRE din martie 2019: *Tendențele eficienței energetice și politici în România* precizează că „mecanismele financiare de sprijin ale măsurilor pentru eficiență energetică au fost relativ limitate în România, generând un impact negativ în promovarea acestora.” Investițiile în măsurile de eficiență energetică se recuperează din economiile generate în perioade mari de timp (în general, perioade mai mari de 6 ani). „Pentru punerea cu succes în aplicare a măsurilor de eficiență energetică, este nevoie de un ajutor financiar sub formă de reduceri de taxe, de ajutor al companiilor private implicate în punerea în aplicare a acestor planuri, precum și acordarea de împrumuturi în condiții avantajoase de către bănci.” Aceste măsuri nu se regăsesc în Strategia Energetică a României 2019-2030, cu perspectiva anului 2050.

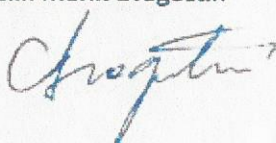
August 2019

Membrii Consiliului Director ESCOROM:

Carmen Pavel

Cătălin Marin Dragostin

Dan Grigore

